

Boldoggá avatnak egy normális embert

A Charles de Foucauld-i élet-vers

Milyen emberek a szentek? Rendkívüli, különleges, misztikus, valamiféle titokzatos személyeknek gondoljuk el őket sokszor. Pedig...

A Charles de Foucauld-ról készült fényképeket nézegetem. Közülük a legismertebb a fehér fejedőben, kepivel készült kép: az erős szaharai napsugárzástól lelógó vászon védi a tarkót és a nyakat. Foucauld atya, illetve Károly (Charles) testvér - így ismeri a világ a november 13-án boldoggá avatandó francia sivatagi szerzetest.

Strasbourg, katonai hagyományokkal rendelkező nemesi családban született 1858-ban. Minden adva volt, hogy sikeres, úgynevezett sikeres életpályát fusson be. Ám rövidesen súlyos megpróbáltatások következnek: hatéves korára elveszíti mindkét szülőjét.

S ennél az élettörténet-pontnál talán hajlamosak vagyunk a későbbi Károly testvért az ekkor szerzett fájdalom és sérülés szemszögéből vizsgálni. Így van ez, ha a követendő eszményt félreértjük; ma például a karrier- és pénzsikert, a pláza-életmódot, a biológiai kellemességet állítjuk a követendő középpontba.

Károly testvér egy alkalommal így írt: "A keresztény filozófusok már régóta világosan megoldottak sok olyan kérdést, melyet minden fiatal lázasan tesz fel, anélkül, hogy sejtjené: alig kétlépésnyire tőle létezik egy világos, érthető válasz."

Igen, alig kétlépésnyire. Csakhogy annak a két lépésnek a megtétele...

Katonaiskola, társasági élet, a tizenkilenc éves korában elveszített nagypapa tetemes örökségének eltékozolása... Később, názáreti tartózkodása idején így emlékezett vissza ezekre az időkre: "Tettem a rosszat, de nem helyeseltem és nem is szerettem. Olyan fájdalmas ürességet éreztem mellette, olyan szomorúságot, amelyet sohasem éreztem, csak akkor. Ez minden este visszatért, amikor egyedül maradtam lakásomban. Némává és levertté tett az, amit ünneplésnek neveznek, amit magam is szerveztem, de amikor eljött az ideje, hallgatagon, utálattal és végtelen unalommal vettem részt rajtuk..."

A marokkói utazás következett, a megtérés, a trappista szerzetesség éve; később házimunkás a klarisszák monostorában, Názáretben. Itt írja: "Nem tudom elképzelni a szeretetet az azonosulás és hasonlóság parancsoló követelménye nélkül - és különösen a szenvedésekben... a kemény életben való osztozás nélkül."

A további életprogram egyszerű, a legegyszerűbb: "Pappá szenteltek. A Szaharába készülök, hogy ott folytassam a názáreti Jézus rejtett életét." Negyvenhárom éves ekkor. Béni-Abbés-ben telepszik le. Az egyik fényképen egy kisgyereket látni mellette: Abd Jézus - nyilván ő nevezte el így - a muszlim fiúcska, akit Károly testvér váltott ki a rabszolgaságból.

"Rá akarom szoktatni az ittenieket, keresztényt, muzulmánt, zsidót, hogy testvérüknek tekintsenek. A házat már testvériségnek kezdik nevezni."

Továbbmegy délnek, a tuaregek földjére, Tamanrassenben telepedik le. "Át kell mennünk a sivatagon, és ott kell tartózkodnunk egy ideig, hogy befogadjuk Isten kegyelmét; ott üresedik ki az ember, ott dob ki magából mindent, ami nem Isten, ott üresíti ki teljesen a lelkét, hogy minden helyet egyedül Istennek hagyjon."

1916 decemberében, az első világháború harci cselekményeinek következtében - a háború ugyanis elérte a meszsi sivatagot is -, mintegy véletlenül, megölik.

Mintegy véletlenül...

"Nem abban a mértékben teszünk jót, ahogyan beszélünk, vagy amit teszünk, hanem azáltal, akik vagyunk, amilyen mértékben Jézus él bennünk."

Foucauld atyának, másik megszólításában Károly testvérnek nem voltak követői. Majd csak halála után húsz esztendővel talál rá valaki a sivatagi remete-szerzetes lelkiségére. Ma tizennyolc közösség - testvériség követi az ő karizmáját.

Budapest egyik zsúfolt kerületében, az ötödik emeleti lakás ajtaján a kiírás: Jézus kistestvérei. "Hivatásod: életteddel kiáltani az Evangéliumot" - hirdetik. Közösséget vállalva azokkal, akikről senki nem beszél: az egyszerű munkásokkal, falusi emberekkel, a társadalom peremén élőkkel. Nelly kistestvér AIDS-betegeket ápol, Erzsébet kistestvér egy takarító vállalatnál dolgozik.

Rendalapítójuk, az 1989-ben elhunyt francia Magdolna kistestvér elindult Foucauld atya nyomában az algériai Szaharába, s ott alapított szerzetesközösséget 1939-ben, nomád kistestvérekből. Befogadták őket a muszlimok, mint annak idején Károly testvért.

Nelly kistestvér megerősíti küldetésük lényegét: "Jelen lenni az emberek között, azok között, akik távol vannak az egyháztól, vagy nagyon különböznek tőlünk. Nem szavainkkal akarjuk kiáltani az Evangéliumot, s másokat megtéríteni, hanem az életünkkel."

A szemlélődő szerzetesi életnek kisugárzása legyen, s erre csodálkozzanak rá mások. S ez nem holmi "fölsőbb pozícióból" való értékátadást jelent, hanem a kölcsönös gazdagodás, az együttthaladás útja.

1946-ban Magdolna kistestvér elindult, hogy a világ számos pontján létrejöjjenek a kistestvéri közösségek. Az újlipótvárosi lakás egyik kis helyiségében mécses ég: jelzi az Eucharisztia

jelenlétét. "Ha a testvériség mondjuk éppen egy cirkuszi karavánközösségben működik, ott is megtalálni az Oltáriszentséget."

A magyar testvériség 1972 óta működik: "Ezt az életformát lehetett élni a kommunista rezsim alatt is: ketten-hárman egy testvériségben" - mondja Erzsébet kistestvér.

"Közel vinni az egyházat azokhoz, akiket az egyház a hagyományos evangelizáló módszerekkel nem ér el. Ezeknek is elmondani: Isten szereti őket, de nem szavainkkal, hanem jelenlétünkkel, sorsközösség-vállalásunkkal, a barátságunkkal."

Károly testvér azt mondta élet-versében: "Isten és az emberek szeretete - remélem, ez az egész életem."

Charles de Foucauld-t november 13-án avatja boldoggá XVI. Benedek pápa. Felülök a tizenötös autóbuszra, megyek tovább: "A szentek a normális emberek."

Csakhogy milyen nehéz normálisnak lenni.

Elmer István